

Debesuota, dieną 55°, naktį 40.
Saulė teka 7:07, leidžiasi 6:05

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LXI

Price 15c
Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Šeštadienis, spalio-October 19 d., 1974 m.

Kaina 15c

247

BAIGĖ PREKYBOS — EMIGRACIJOS GINCŲS

KANADOS PREMJEAS PASIRENGĘS STIPRINTI RYŠIUS SU PRANCŪZIJA

OTTAWA. — Kanados premjeras Pierre Trudeau ateinančią savaitę važiuoja į Prancūziją, kur bandys pagerinti Kanados santykius su Prancūzija. Santykiai pagedo prezidento Charles de Gaulle laikais, kai jis parėmė, lankydamasis Kanadoje, vietinių prancūzų separatistų judėjimą. De Gaulle 1967 m. palygino Kanados prancūzų kovas su Prancūzijos išlaisvinimu iš nacių okupacijos ir, kalbėdamas Montrealio miesto rotušės salėje, sušuko "Vive de Quebec Libre"! Tuometinis Kanados premjeras Lester Pearson pavadino šias pastabas "nepriimtiniomis", pridėdamas, kad kanadiečiai nenori "būti išlaisvintais". De Gaulle atšaukė savo planą vykti į Ottawą ir išvažiavo iš Kanados diena anksčiau, negu buvo planuota.

Nuo tų dienų padėtis kiek pasikeitė. Kanados premjeru buvo išrinktas ir vėl perrinktas prancūzų kilmės Trudeau, susilpnėjo Quebeco separatistų judėjimas, prancūziškai kalbanti provincija gavo daugiau laisvių, pagaliau pasikeitė nuotaikos ir Prancūzijoje.

Jau 10 metų Kanados premjerai nebuvo kviešti atvykti į Prancūziją. Kanados nuomone, šios dvi šalys turėtų turėti labai šiltus santykius, nes didelė dalis kanadiečių yra Prancūzų kilmės. Kanadai atrodo, kad prekyba su Prancūzija galėtų padėti atsverti Kanados priklausomumą nuo Amerikos ir pastarosios įtaka Kanadoje.

Premjeras Trudeau du kartus susitiks su Prancūzijos prezidentu Giscard d'Estaing ir kalbės su premjeru Chirac. Iš Paryžiaus premjeras Trudeau vyks į Briuselį, kur susitiks netik su Belgijos vyriausybės nariais, bet ir su Europos Ekonominės Rinkos vadovais.

Ketvirtadienį į Kanadą atvyko Švedijos premjeras Olof Palme, kuris viešės čia penkias dienas.

Judina pigiųjų butų statybą

ČIKAGA. — Senatorius Illinois legislatorijoje Edward Scholl, resp., iš 16 distr., paskelbė spaudai gavęs iš Illinois Planavimo Komisijos raštą, kuriame sakoma, kad Čikagos Butų Valdžia — Chicago Housing Authority jau pasiūlė 49 sklypus, kur bus statomos pigiųjų butų kolonijos, iš viso 176 butai. Senatorius Scholl pyksta, kad 18 butų numatoma statyti jo atstovaujamam distrikte — šiaurės vakarų Čikagoje. Senatorius paskelbė ir numatytas tiems butams vietas.

Čikagos butų valdybos pirmininkas Charles Swibel atsisakė pasakyti, kur bus statomi pirmieji butai, tačiau pripažino, kad ketvirtadienį CHA komisijonieriai nutarė pradėti sklypų apžiūrėjimą ir įvertinimą bei derybas dėl sklypų įsigijimo 39 pastatams.

Senatorius Scholl, kuris seniai kovoja prieš sumanymą statyti pigius butus Čikagos miesto skurdiams jo distrikte, paskelbė ir sklypų vietoves. Iš jų daugiausia yra pietvakarių dalyje: Brighton Parke, Gage Parke ir Marquette Parko pakraščiuose. Iš sąrašo duodamų sklypų adresų yra šie: 45 ir Sakramento, 46 ir Washtenaw, 52 ir Francisco, 52 ir Talman, 56 ir Talman, 53 ir Pulaski, 53 ir Kedzie, 54 ir Pulaski, 63 ir Pulaski, 71 ir Pulaski, 73 ir Central, 73 ir Kedzie, 65 ir Pulaski.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Naujas JAV diplomatinis ryšininkas Kinijoje George Bush išvyko perimti savo pareigų. Pekine jis bus spalio 21 d., prieš tai praleis kelias dienas Japonijoje. Bush išvyko su žmona, palikdamas savo penkis vaikus Amerikoje, kur jie mokosi privačiose mokyklose.

ATENAI. — Laikinosios Graikijos vyriausybė užsienio reikalų ministeriu tapo karjeros diplomatas Dimitris Bitsios. Prieš jį buvęs ministeris Mavros pasitraukė, įsteigęs naują politinę partiją ir ruošiasi rinkimams.

MASKVA. — Tryliktoji Karpovo-Korņojaus partija buvo perkrauta antrą sykį, po 96 eimių. Tai iki šiol ilgiausia partija, užtrukusi jau 10 val. 40 min. Penktadienį buvo lošama 14-toji, o 13-toji bus užbaigta kuria nors laisva diena. Karpovas veda šį susitikimą 2-0 rezultatu. Dar lieka 10 partijų. Laimėtojas bus pirmas lošėjas, surinkęs penkis laimėjimus arba po 24 partijų turėjęs daugiau laimėjimų.

MASKVA. — Sovietų Sąjunga paskelbė, kad ji, pradėdama sekmadienį, per 10 dienų vėl bandys Ramiajame vandenyne naujas raketas.

ROMA. — Žinomas Italijos aristokratas, kunigaikštis Ludovico Melzi d'Eril ir jo žmona Bianca apgailestauja sukišę nemažą sumą pinigų "Kristui ant žemės", — iš katalikų bažnyčios pašalintam kunigui Rino Ferraro. Jis sukūrė naują sektą, kuri pinigais rėmė kunigaikštis Ludovico. Kunigas pabėgo į V. Vokietiją.

PEKINAS. — Kinijos valdžios pareigūnai pasmerkė Daily Telegraph paskelbtą žinią, kad Mao Tse Tungas turėjęs "stroką" ir esąs suparalyžuotas.

Grįžęs iš Viduriniųjų Rytų, valstybės sekretorius Henry Kissinger pareiškė, kad jis su arabų vadais kalbėjo ne tik apie taiką tarp Arabų ir Izraelio, bet ir apie naftos kainas.

Bostone policininkai neša negrų subadytą 15 metų Hyde Parko HS mokinių. Bostono teisėjas nutarė prievarta integruoti apie 18,000 abiejų rasių vaikų. Tas sukėlė neramumus, protesto demonstracijas ir muštynes.

Dar nepatenkinti Fordo atsakymais

WASHINGTONAS. — Keturi kongreso teisnio pakomitečio nariai dar nėra patenkinti prezidento Fordo apklausinėjimu ir reikalauja, kad būtų toliau nagrinėjamas prezidento paskelbtas kaltųjų atleidimas Nixonui. Jie norėtų klausinėti buvusį Baltųjų Rūmų starbšininką gen. Haig ir kitus.

Šiuos planus gali sutrukdyti artėję rinkimai. Kongreso nariai išvažinėjo ruošis rinkimams ir kongresas vėl susirinks tik lapkričio 18 d. Rinkimuose kai kurie dabartiniai kongreso nariai gali iškristi, — pralaimėti ir kongreso sąstatas gali pasikeisti.

Prezidentas Fordas pasakė pakomitečiui, kad gen. Haig jam pasakęs, kad Nixonas svarstęs įvairias galimybes, kaip išsisukti iš Watergate skandalo. Jis net pats manęs paskelbti amnestiją savo buvusiems patarėjams ir sau, o po to planavęs pasitraukti iš pareigų.

Prezidentė Peron sutraukė minią

BUENOS AIRES. — Argentinos prezidentės Izabelės Peronienės populiarumas augo, — nusprendė užsienio stebėtojai, matydami Lojalumo dienos mitingą, kuriame dalyvavo apie 100,000 žmonių. Prezidentė pasakė kalbą, kurioje pranešė, kad vyriausybė nacionalizuoja tris užsienio bendroves: amerikiečių Standard Electric, vokiečių Siemens skyrių ir italų Electric Power Co. Minia, išgirdusi apie suvalstybinimo planus, šaukė "Gracias, Isabel".

Pirmą kartą prezidentė pasirodė žmonėms ne gedulo rūbais, bet šviesiai geltona suknia. Per garsiaikalbius iš juostelės buvo perduota ir viena mirusio Perono kalba, kurią išgirdę argentiniečiai verkė. Kiek anksčiau, prieš mitingą, bomba sužalojo kairiųjų peronistų įstaigą pietinėje Buenos Aires dalyje, sužeistų nebuvo.

Paneigė žinią apie kalinių paleidimą

MASKVA. — Sovietų žinių agentūra Tass piktai atmetė žinią iš Čilės, kad Tarptautinis Raudonasis Kryžius atvyksta į Čilę padėti išvaduoti 100 politinių kalinių, o vėliau vyks į Maskvą išvaduoti iš kalėjimų 100 sovietų kalinių. Sovietų agentūra vadina šitą pranešimą padirbimu.

Kremlikaus vadai labai nemėgta, kai kas palygina sovietų kalinius su dešiniųjų diktatūrų kaliniais. Čilės valstybės galva rugšėjo 11 d. pasakė, kad jis paleis iš kalėjimo tiek komunistų, kiek kalinių paleis Sovietų Sąjungai ir Kuba. Iš to pareiškimo, matyt, ir kilo žinia apie abipusį kalinių paleidimą Sovietų Sąjungoje ir Čilėje.

Sovietų paneigimas paskelbtas tik agentūros anglų kalbos ir

užsieniams skiriamuose pranešimuose. Viduje sovietų spauda nieko apie šią žinią neužsiminė.

TRIPOLIS. — Libijos Didysis Muftis, musulmonų vadas, griežtai atmetė filmų aktorjaus ir direktoriaus Anthony Quinn sumanymą pagaminti filmą apie pranašą Mohammedą. Muftis pasakė, kad islamui nereikia netikėlio amerikiečio, kuris nieko nesupranta apie islamą, filmui apie pranašą gaminti. Kiek anksčiau panašų atsakymą filmo sumanytojas gavo ir iš Maroko karaliaus Hassano.

NAPA. — Japonijos aviacijos bendrovė treniruos savo lakūnus Kalifornijoje, kur pilotus paruos Burlingame Air Service Co.

MADRIDAS. — Ispanijos valdžia paleido iš kalėjimų 102 kalinius, jų tarpe nuteistus už politinius prasižengimus.

Bostono riausių policininkai tempia įsikarižiauvusią demonstracijos dalyvę. Baitieji pietiniame Bostone protestuoja prieš teisėjo įsakymą jų vaikų vežiojimą į mokyklas negrų rajonuose.

MASKVA ŽADA IŠLEISTI 60,000 EMIGRANTŲ UŽ AMERIKOS KREDITUS

WASHINGTONAS. — Vakar CBS radijas paskelbė, kad nežiūrint sovietų komunistų vado Brežnevo kalbos, pasakytos šią savaitę Maskvoje Amerikos-Sovietų Sąjungos prekybos ir ekonomikos taryboje, emigracijos ir prekybos klausimas baigiamas išspręsti. Valstybės departamento šaltiniai paskelbė, kad Kremliaus valdžia sutiko sujungti prekybą su emigracija, pažadėdama išleisti per metus 60,000 žydų. Už tai Amerikos vyriausybė pažadėjo praveisti senatę įstrigusį prekybos įstatymą, kuris suteiktų Sovietų Sąjungai favoritinės valstybės teises ir privilegijas ir duotų paskolas bei kreditus.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Watergate teisme vakar toliau buvo klausinėjamas John Dean. Jis atidengė, kad Colsonas kalbėjęs su Nixonu apie užmokestį Watergate įsilaužėjams, kad tie tylėtų ir neišduotų to įsilaužimo planuotojų.

Graikijos sluoksniai skelbia, kad Turkijos lėktuvai skraidė virš Kipro salos ir tuo sulaužė Amerikos paramos Turkijai sąlygas.

Miami miestam sugrįžo keturi Kuboje suimti amerikiečiai, kuriuos Castro paleido kaip gerios valios gestą po dviejų senatorių vizito Kuboje. Du paleistuosius tuoj pat suėmė FBI detektyvai, nes jie 1970 m. išskrido į Kubą su vogtu lėktuvu. Kiti du buvo Kubos suimti jūroje, jachtoje, kurioje rasta ir narkotikų.

Teisėjas Sirica paprašė Watergate prokurorų ir gynėjų sudaryti gydytojų sąrašą, iš kurio jis galėtų parinkti grupę gydytojų ištirti prezidentą Nixoną, kurio daktarai teigia jį esant per silpną atvykti į teismą, kur jis laukiamas liudininku. Neabejojama, kad teisėjas kvies Nixoną atvykti.

Iki šiol tik 66 karinės prievolės vengėjai atvyko pasinaudoti prezidento paskelbta amnestija. Dezertyrų pasidavė 783.

Atstovo Wilbur Mills skandalas, važinėjimas naktį su girtomis merginomis, gali jo rinkimuose jam pakenkti, tačiau galiausiai jam padėti. Kampanijos kalbėto Little Rock, atstovas Mills buvo draugiškai sutiktas ir vyrai jam plojo, kai jis patarė: "Neikite baliavoti su užsieniečiais, kurie geria šampaną".

Britanijos ūkininkai irgi protestuoja dėl žemės mėsos kainų, tačiau jie savo galvijų nešauko, kaip Wisconsin ūkininkai. Devono ūkininkai atsivežė tris jaučius į Londono Whitehall gatvę, kur yra vyriausybės įstaigos, ir paleido juos lakstyti po gatves. Policija turėjo daug vargo, kol jaučius sugaudė.

LONDONAS. — Žinomas filmų aktorius Richard Burton paskelbė, kad jis susituoks su princese Elizabeth, Jugoslavijos princu Pavilo ir princesės Olgos dukterim, 38 metų. Burton, kuris prieš keturis mėn. išsiskyrė su artiste Elizabeth Taylor yra 49 m. Jo sužadėtuotinė dar turi gauti skyrības iš britų bankininko Neil Balfour, prieš tai ji buvo ištekejusi už New Yorko biznierių Howard Oxenburo. Princesė Elizabeth yra antros eilės pusseserė britų sosto įpėdinio princu Charles.

BOSTONAS. — Prie Bostono viešųjų mokyklų policija tikrina įeinančius mokinius ir atima iš jų mokslo nereikalingus įrankius: beisbolo lazdas, kėdžių kojas, grandinių gabalus ir panašius muštynių ginklus.

Kaip žinoma, dar prezidento Nixono sutartas prekybos įstatymas senatė buvo apsunkintas sen. Henry Jacksono papildymo, kuriame reikalaujama, kad sovietai panaikintų emigracijos varžtus. Pradžioje Maskvos valdžia tyliai atšaukė savo nustatytus emigrantams "svietimo mokesčius", vėliau pradėjo lengviau duoti vizas ir padidino išleidžiamųjų skaičių. Dabar susitarta, kad sovietai išleis 60,000 savo piliečių per metus.

Vyriausybės šaltiniai nurodo, kad šis susitarimas galios pusteri Kuboje suimti amerikiečiai, antrų metų. Jei sovietai sulaužys savo žodį, tai kongresas galės po 18 mėn. vėl atšaukti prekybos lengvatas. Dar neaišku ar ši Maskvos garantija patenkins prekybos įstatymo priešus kongrese, kur, be sen. Jacksono, prieš jį kovojo žydų kilmės sen. Javits ir sen. Ribicoff.

Portugalijos vadai atvyko Amerikon

NEW YORKAS. — Naujasis Portugalijos prezidentas gen. Francisco da Costa Gomes atvyko Amerikon, kur jis pasakė Jungtinėse Tautose kalbą ir vakar turėjo susitikti su prezidentu Fordu. Pirmą kartą Portugalijos valstybės galva dalyvavo Jungtinių Tautų asamblėjos sesijoje. Jis buvo labai šiltai sutiktas, ypač juodųjų Afrikos valstybių delegatų. Kartu su prezidentu atvyko ir užsienio reikalų ministeris Mario Soares, kuris ragino valstybės užmegzti su Portugalija diplomatinis ryšius. Afrikos atstovai jam atsakė, kad tik tada bus užmegzti ryšiai, kai visos Portugalijos kolonijos taps nepriklausomos.

Portugalijos prezidentas žadėjo išlaisvinti kolonijas, žadėjo demokratine santvarka ir bendradarbiavimą su visomis pasaulio valstybėmis.

Kompromisas dėl paramos Turkijai

WASHINGTONAS. — Kongresas, prieš išsiskirstydamas atostogų, susitarė su prezidentu Fordu dėl paramos Turkijai įstatymo. Prezidentas, apgailestaudamas kongreso priimtus suvaržymus, nutarė trečią sykį nebevetuoti lėšų įstatymo ir buvo priimtas kompromisas, kurį kai kurie kongreso nariai laiko savo laimėjimu.

Sutarta, kad prezidentas tučtuojau nutrauks paramą Turkijai, kuri gauna apie 167 mil. dol. per metus, jei Turkija siųs kovos ginklus į Kipro salą, tačiau ji galės ten siųsti sunkvežimius, medicinos reikmenis ir maisto tiekiamą. JAV vyriausybė turi iki gruodžio 10 d. pabandyti išspręsti Kipro salos konfliktą tarp Turkijos ir Graikijos.

Unija nepritaikoma Naujienoms

Jamonto, jomantinių ir kap-sukinių propaganda prieš Nau-jienas propagandistams davė va-sių, mūsų spaustuvėje įvyko nesusklausymas. Vienuolika darbininkų pasidalino į grupes. Plogiausia, kad tos grupės vie-na kitos nekontroliavo — viena neko-oreravo su kita. Visi vienuolika yra unijistai, amato broliai, bet darbe — priešai.

Vienuolika darbininkų išsida-lino tarp penkių unijų. Unija Nr. 16 — galingiausia, 6 nariai, Nr. 7 — 2; Nr. 2 — 3 ir išvežio-tojų — po vieną. Nei viena uni-jos grupė neleidžia liesti darbo, prklausančio jos unijai. Nei viena grupė neleidžia kitai grupei padėti. Darbininkai tarpusavyje nesutiko, o bendrovė kentėjo.

Bendrovė daugiausia kentėjo nuo spausdintųjų unijos Nr. 7. K. Sitavičius prieš įstojimą uni-jon buvo nuosirdus darbininkas; tapęs unijistu — tapo išnaudo-tojas. Prieš tai operavo mašiną vienas su maža iš šalies parama, tapęs unijistu — reikalavo piln-ai apmokamo pagalbininko. Vie-nas dirbo, o antras — miegojo. Jei buvo koks pašalinis darbas nors porai valandų, reikėjo mo-kėti už visą dieną ekstra.

Bandžiau išsiderėti palengvi-nimų, bet unijos biznio agentas Mr. Harrington apie palengvini-mus nenorėjo girdėti.

Pagalau pradėjau nujausti, kad unijos sunaikins Naujienas. Unijų vadams nesvarbu, kad Naujienos — darbininkiškas laik-raštis. „Laikykites taisyklių ar-ta užsidarykit, — who cares?“ — pasakė Harringtonas.

Aš mačiau tik vieną išeitį: at-sisakyti unijos.

Grigaitis nenorėjo sutikti. Ir suprantama kodėl. Juk jis vi-są savo gyvenimą kalbėjo ir ra-šė, gindamas unijas, kaip da-bar jis gali imti ir išmesti uni-ją iš bendrovės, kurios presiden-tu jisai buvo?

Bet kitokio pasirinkimo nebu-vo. Grigaitis sutiko pats nuvež-ti unijai ženklą ir pranešti at-sisakymą. Unijų centras ne-trukšmavo: „Nenorit — nereik-ia“, — pasakė.

Aš jau buvau gavęs iš unijis-tų Nr. 16-to, būtent: M. Šileikio, V. Rušinsko, J. Lapačio ir A. Pa-jausko, kad jie nestreikuos. Tik vienas — J. Mockus negalėjo ap-sispręsti.

Kai unijos ženklą gražinom ir centrui pranešėm apie at-sisakymą, Grigaitis atleido Sita-vičių ir jo pagalbininką, o aš jau buvau atsisakęs iš vedėjo pareigų ir pradėjau spausdinti Naujienas. Tai buvo 1929 m.

Tą pat rudenį, lapkričio mėn. biržoje įvyko staigus visų ver-tybių — šėrų — bonų puolimas ir prasidėjo visoje šalyje as-triausias nedarbas. Naujienų apyvarta smarkiai puolė ir rei-kėjo mažinti išlaidas. Tada Nau-jienų bendrovės direktoriai turėjo laisvas rankas, ir visiems dar-bininkams bei tarnautojams su-mažino algas. Po to, algos daug-kart buvo mažinamos ir vos ga-lėjom pragyventi iš uždarbio. Spaustuvės darbininkai ir re-daktoriai kentėjo, bet koopera-vo.

Grigaitis buvo geras redak-torius ir publicistas, talentingas kalbėtojas, o biznyje — be su-manymo. Kai reikėjo priartinti išlaidos prie pajamų, jis žinojo tik vieną kelią — mažinti darbi-

ninkų algas. Ir mažino ne savo alga, tik visų kitų. Jis sakė, kad jo alga ir taip permaža. Pa-lygink: Tribune vedamųjų rašy-tojai gauna po \$150 per savaitę, o jis — tik šimtas.

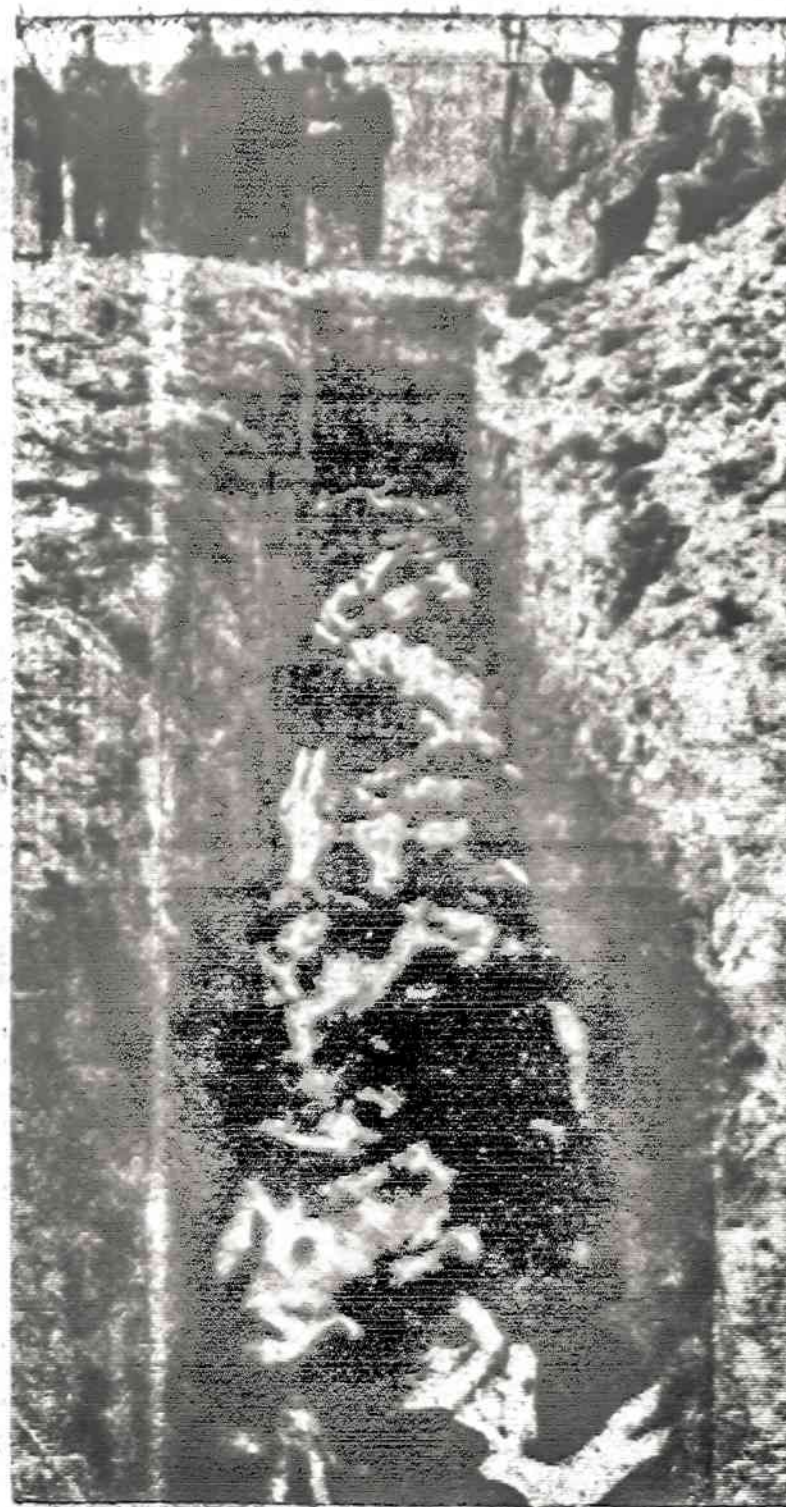
Pagalau aš pradėjau protes-tuoti. Direkcijoje mane parė-mė Rudinskas, Rušinskas, Moc-kus ir dar kai kas, ir paskyrėm Marę Jurgelionienę biznio vedė-ja, kuri tuo laiku dirbo korekto-re.

Jurgelionienė buvo sumani ir greit atgavino biznį. Ji įtraukė į darbą daugiau agentų, rašinė-jo laiškus biznieriams, ir mo-kėjo pareikšti dėkingumą už gautąjį biznį. Man buvo keisto-ka, kad ji biznio reikalais tarėsi ne su prezidentu Grigaičiu, bet su manim — spausdintuoju.

Netikėtai įvyko nelaimė: Jur-gelionienė, važiuodama automo-biliu į Detroitą su kitom dviem panom, traukinio buvo užmūsta ant geležinkelio bėgių. Po anos nelaimės, Naujienų biznis vėl pa-tekė į Grigaičio rankas ir vėl pra-sidėjo smukimas bei algų kupo-jimas.

Rodos, už dviejų metų po Jur-gelionienės mirties Naujienų re-dakcijoje atsirado naujas žmo-gus: Martynas Gudelis. Jo rašy-tinė kalba žymiai skyrėsi nuo mūsų. Jo asmenyje išsiviešėjo sumanų darbininką, gerą — pa-žangų patriotą ir visais atžvil-diais patikimą. Lietuvių gerai mo-kantį lietuvių kalbą, reikalingą Naujienoms. Ir jam pasiūliau dalį savo šėrų. Jis šėrus priėmė, tapo išrinktas direktorium, o kiek vėliau — biznio vedėju.

Naujienų biznis veikiai atgi-jo: atsirado garsinimų ir pelno. Algos vėl tapo atsteigtos; di-rektoriai vėl gavo po dešimt už posėdį, bet Grigaičiui buvo nega-na: jis pareikalavo sau po \$50, o sekretorėi Gugienei po \$25 už

Vienas iš trijų franšizų prie Curtis, Wis., kur buvo sunaikinta daugiau kaip 650 versliukų. Chicago Tri-bune foto-reporterio, Michael Budrio nuotrauka.

VERŠIŲ SKERDYNE

Wisconsino ūkininkai praei-tą antradienį suruošė sau „spek-taklį“. Laukuose prie Curtis, Wis., iškasė ilgas gilius grio-vius, pasikvietė spaudą — tele-viziją ir patys — daugiau kaip 300 suvažiuvo pažūrėti masi-nės destrukcijos, panašios į so-vietų policijos padarytą Katy-

posėdį. Ir to dar negana. Užsi-prašė po \$250 — metus sau už prezidentavimą.

Aš Grigaičio reikalavimui pa-sipriešinau, nurodžiau, kad Gais-kis buvo prezidentu per 20 me-tų, aš per tiek pat laiko buvau sekretorium. Ir už tą darbą ne-reikalavom nei cento! Neteisinga bet kam už tokį pat darbą rei-kalausti mokesčio ir dar tiek daug!

Grigaitis savo įkalbingumu paveikė direktorius ir jie pa-tenkino jo reikalavimus.

Aš pasijutau įžeistas ir pa-sitraukiau iš bendrovės direkto-rių. Grigaitis pyko ir nekalbėjo su manim per penkeris metus.

Juozas Šmotelis

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ

Didžiausia universalinė par-duotuvė Britanijoje yra Harrods Londono Knightsbridge rajone. Tos parduotuvės patalpų plotas sudaro 19 akų, ją aptarnauja apie 5,000 žmonių, ir apyvarta 1967 m. buvo apie 10 mil. svarų.

ta daugiau kaip 650 versliukų.

Ko ūkininkai siekė tokiu mai-so to produktų naikinimu? Jie aiš-kinasi, tuo būdu siekia atkreipti valdžios ir visuomenės dėmesį, protestuojant prieš per žemas kainas tuo metu, kuomet gyvu-liams pašarai yra labai pabrangę.

Ta barbariška priaugančio maisto destrukcija buvo pada-ryta vos keliomis valandomis prieš prezidento Fordo kalbą, ku-rią jis pasakė Kansas mieste jau-niesiems fermeriams, kviesda-mas kovoti su infliacija didinant farmų produkciją ir mažinant atmatas.

Panašiai kaip Wisconsin, bu-vo pasirusęs sunaikinti raguo-čius Texas ir Oklahomos ūkin-ikai, bet susilaikė ir savo protes-tą sutarė tuo tarpu išreikšti pa-siūniant karves į Baltuosius Rūmus.

Kas čia yra kalčiausias, kad fermeriai turi skystis ir protes-tuos norejo dykai atiduoti pa-saulyje badaujantiems pamai-kamų mažų kainų, o už tą pati-maistą miestuose vartotojams maisto produktų kainos net kele-riopai yra pakeltos. Kaltininkai

ALT Informacija

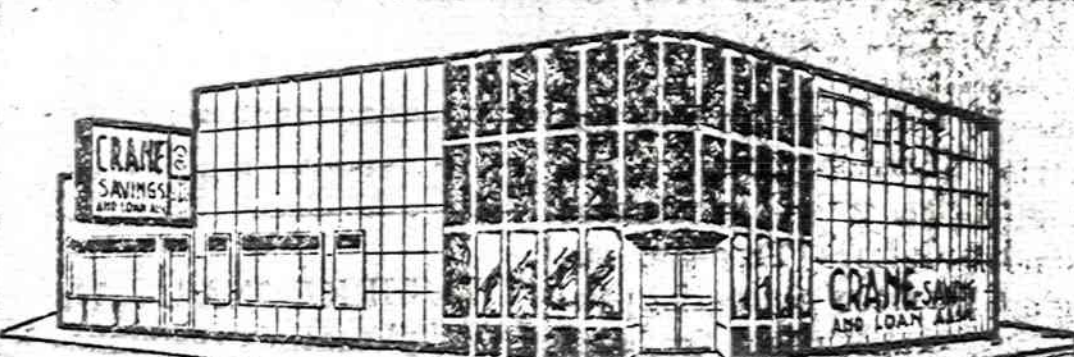
BATUNAS (PLATINA) KNYGA APIE PAVERGTUOSIUS

Batuno pirmininkui Kęstu-tui Miklui paprašius, Ameri-kos Lietuvių Taryba nusiuntė 200 egz. prof. J. Ereto knygos „The Forgotten Balts“. Si kny-ga vokiškai buvo išleista Euro-poje, angliškai jos vertimą iš-leido ALTA, ispaniško verti-mo mecenatas yra prof. B. Vi-tkus, prancūzišku vertimu rūpi-nasi inž. Venckus, mecenatas dr. L. Kriaučiūnas, o itališkai laida rūpinasi grupė ateitin-nių sendraugiu, kuriuos orga-nizuoja kun. A. Stašys.

pirstu rodomi, tai pakuotojų, transporto ir paskirstymo (dis-tribucijos) kompanijos.

Ūkininkų organizacijos tuos versius norejo dykai atiduoti pa-saulyje badaujantiems pamai-kamų mažų kainų, o už tą pati-maistą miestuose vartotojams maisto produktų kainos net kele-riopai yra pakeltos. Kaltininkai

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street Tel. Lafayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7 Mokama 4 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$5,000
ar daugiau.

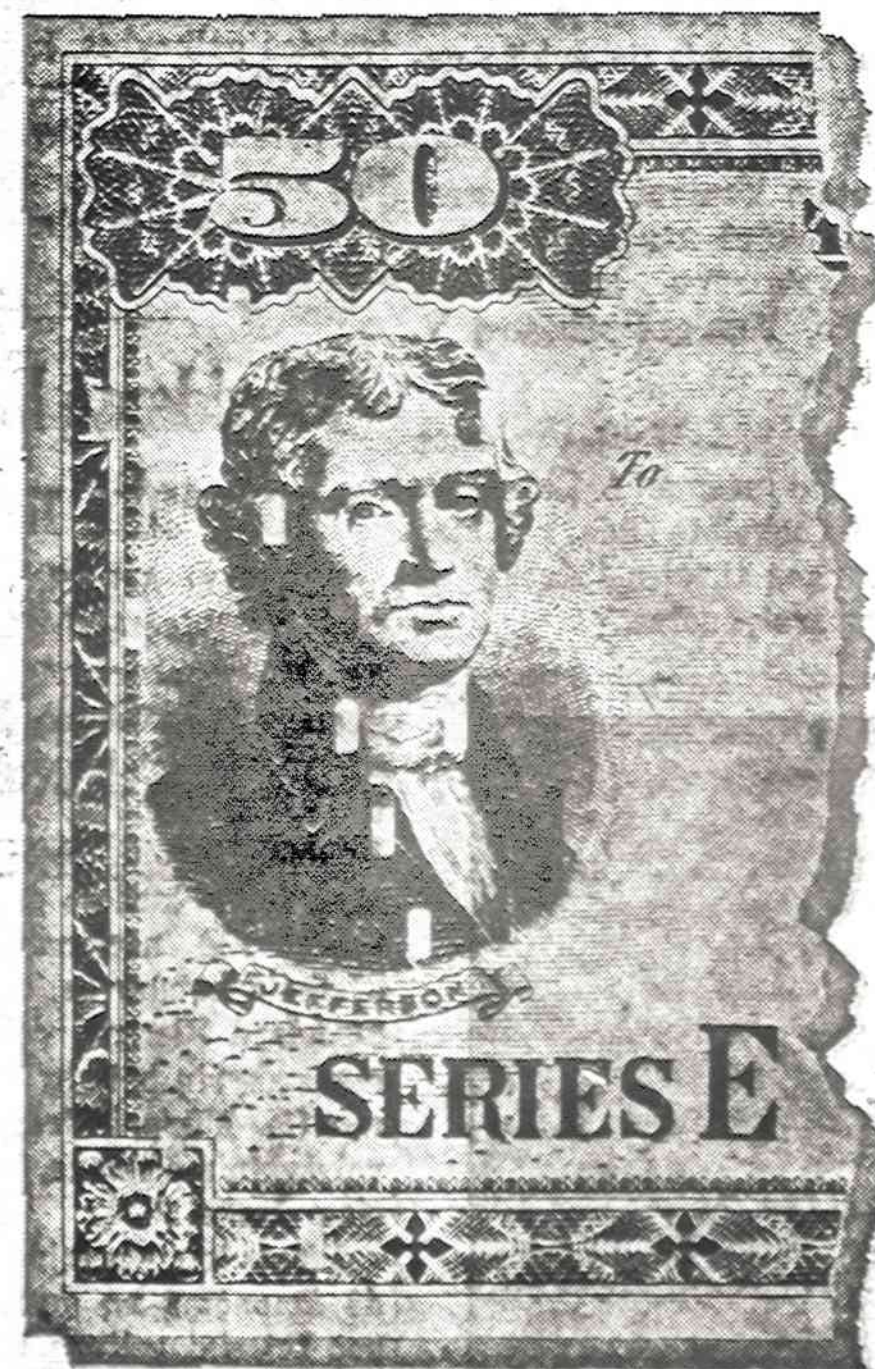
6 1/2 Mokama 1 metų
certifikatams.
Mažiausia \$1,000
ar daugiau.

5 1/4 % ON INVESTMENT
ACCOUNTS

Taupmenos padėtos, į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio.
10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį.
DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI.

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį: 9:00 ryto — 8:00 vak.;
Antradienį ir penktadienį: 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Seš-tadienį: 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadienį už-daryta.

Steal me. Burn me.
Throw me away.
I'm still yours.

Once you bring me home,
I'm yours forever.
Even if I'm burned, Or
lost. Or stolen.
If you look for me and
can't find me, just report it.
And you'll get me back, as
good as new.
And remember: I'll never
break your heart. Or
leave you stranded in the
tight spots.
I'll always be there when
you need me.
And that ought to make
you feel pretty secure.

Now 2 Bonds pay 6% interest when held to
maturity of 5 years (4% the first year).
Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed.
When needed, they can be cashed at any
bank. Interest is not subject to state or local
income taxes, and Federal Tax may be
deducted until maturity.

Take
stock
in America.
Join the Payroll Savings Plan.

STANDARD FEDERAL...
FINANCIAL FRIEND
OF THE FAMILY

7 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$5,000 Or More 4 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 7.90%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

7% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 4 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 7.35%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

6 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 30 Month Maturity
YIELD INCREASES TO 7.08%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

6 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 1 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 6.81%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

5 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 90 Day Maturity
YIELD INCREASES TO 6.002%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

5 1/4% PASSBOOK SAVINGS
Interest Paid to Date of Withdrawal
YIELD INCREASES TO 5.39%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Celebrating our 65th year
Assets over \$200,000,000.00
Reserves over \$18,000,000.00

Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
Trims mėnesiams:	
vienu mėnesiui	\$6.50
vienu mėnesiui	\$2.50
Kanadoje:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
vienu mėnesiui	\$3.00
Užsieniuose:	
Metams	\$25.00
pusei metų	\$14.00
vienu mėnesiui	\$3.50
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienu mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Gierekui patiko kelionė Amerikon

Edvardui Gierekui, Lenkijos komunistų partijos pirmajam sekretoriui, labai patiko paskutinė jo kelionė Amerikon. Jam patiko oficialus sutikimas Washington, jis patenkintas pasitarimais su prezidentu Gerald Fordu, jis džiaugiasi naujai pasirašytomis sutartimis ir jis reikalauja, kad dabartinė Lenkijos, Sovietų Sąjungos ir visos Europos politika būtų nekeičiama.

Lenkijos komunistų partijos propagandos agentūros ir toliau tebevaro aršią propagandą prieš Amerikos "imperializmą", sovietų valdžios apmokami agentai ir toliau tebekartoja prieš 50 metų paskelbtus obalsius apie proletariato nelaimės priežastis, bet Brežnevas ir Giereksa nori, kad tie "prakeiktieji Amerikos kapitalistai" gelbėtų visą "komunistinę sistemą", kurią sovietų karo jėgos primetė ne tik visai Rusijai, bet ir platiems Rusijos kaimynams.

Praeitą trečią dieną Varšuvoje prasidėjo 27 valstybių komunistų atstovų pasitarimas. Jame buvo svarstomi patys svarbiausieji komunistų reikalai. Kad laisvasis pasaulis nepatirtų, kas komunistams šiandien labiausiai rūpi, tai Varšuvos komunistų pasitarimas buvo slaptas. Jame galėjo dalyvauti tik paskirti partijos atstovai. Visiems kitiems duryb buvo uždarytos. Net komunistinės spaudos atstovai nebuvo įleidžiami, kad kartais jie neprisitartų apie svarstyti ar aptartus klausimus. Visi turėjo vadovautis vadovybės paruoštais ir reporteriams pakištais pranešimais. Tie pranešimai kartojami Rytų Europos komunistų kontroliuojamoje spaudoje. Laisvojo pasaulio spauda yra labai atsargi.

Pasitarimą pradėjo tik ką iš Amerikos grįžęs lenkų kompartijos pirmasis sekretorius Gierekas. Pasveikinęs suvažiavusius atstovus, jis pirmon eilėn pagyrė dabartinę Brežnevo "taikingo sambūvio" politiką. Jis įrodinėjo, kad reikia būtinai gilinti "įtampas mažinimo" politiką ir vesti visiems labai naudingą tarptautinę prekybą. Išsimaiginęs Gierekas tiek toli nuėjo, kad jis patarė kovoti už šios politikos nepakeičiamumą. Jis pranašavo baisų galą, jeigu Brežnevo pradėta "įtampas mažinimo" politika būtų sustabdyta arba pakeista. Jis buvo tiek gudrus, kad nepasakė, kam ateitų galas, jei sovietų imperija negaus paskolų ir reikalingos techninės paramos iš Amerikos ir kitų valstybių.

Gierekas kasė anglis Belgijoje ir bendravo su Prancūzijos partizanais kovoje prieš nacių pačioje Prancūzijoje.

LIETUVYBĖS HEROJAI

ANTANAS KUCYS

(Kalba pasakyta per A. Rudžio Forumo radiją)

"Vilnius... Ir lyg saulė, kai tūm, va, čia pat už lango: braukia nuo žemės liūtis ir — nuskambo bažnyčių varškė, ateina pas tave, pas mane vakariai, plazda naktigultas, ak, pas visus regėjimas, ir balandžiai, ant sparnų žaros jo šviesoje už ugnį greičiau atspindžius vėsudami. Pilies tirpsta bet koks nuovargis ir sodo topoliai ir liepos siaučiai sielvartas visokeriopas. Sakytyla ir rimtini, o nuo kalvų ir

joje. Po karo grįžo Lenkijon ir vadovavo Katovicų srities angliakasiams. Žinodamas angliakasių padėtį Belgijoje ir Prancūzijoje, jis reikalavo, kad angliakasiai nebūtų skriaudžiami, kad jie gautų pragyvenimui būtinai reikalingos duonos ir riebalų. Jis pajėgė iš Gomulkos išsiterėti geresnes sąlygas visiems Silezijos angliakasiams. Giereko Lenkijoje, kaip ir kituose komunistų valdomuose kraštuose, visi darbininkai yra lygūs, bet vieni yra lygesni už kitus. Silezijos darbininkai turėjo tokias pačias teises, kokias turėjo Gdanskio ir Šteto darbininkai, bet Silezijos darbininkai turėjo storesnę duonos riekę, o jų kopistuose buvo didelė riebalų akis. Kada Šteto ir kitų uostų darbininkai sukėlė maištą, tai Gierekas įtikino savo žinioje esančius darbininkus nemaistauti. Jeigu Gierekas būtų savo žinioje buvusių darbininkų nesuvaldęs, tai komunistai būtų išrūkyti iš visos Lenkijos, kaip jie buvo išdeginti visuose Lenkijos pajūrio uostuose.

Gomulka buvo pavarytas iš lenkų komunistų partijos vadovybės, o josios priešakin pastatytas Gierekas. Jis galėjo išsilaikyti tikrai sovietų karo jėgų dėka. Lenkijos darbininkams buvo aiškiai pasakyta, kad sutiktų priimti Giereką, jeigu nenori sovietų okupacijos. Tuo pačiu metu sovietų karo jėgos pradėjo sūpti Lenkiją iš rytų ir vakarų. Lenkijos darbininkai aprimo, bet Giereko rūpesčiai nesumažėjo. Jis prižadėjo padidinti perkamąją darbininkų galią, bet jis greitai įsitikino, kad paramos iš Rusijos negaus. Pats Kremlius jam patarė ieškoti būtiniausių mašinų vakaruose, o Lenkijos kumpiams rinkos Amerikoje. Rusai lenkų kumpius gali valgyti, bet mokėti už juos jie nepajėgia.

Amerikon koją iškėlęs Gierekas pareiškė, kad pats didžiausias jojo noras buvo dabartinę milijoninę prekybą su Amerika paversti bilijonine. Jis norėtų išvežti iš Lenkijos kumpius, vyšninę ir džiovintus grybus, bet Amerikoje jis norėtų nusipirkti pačių moderniausių mašinų. Jeigu neužtektų pajamų už rūkytus kumpius, tai jis galės mokėti doleriais arba ir auksu. Gierekas atvažiavo su ilgiausiu įvairiausių mašinų sąrašu. Matyt, kad jis tikisi tas mašinas įsigyti. Jis yra įsitikinęs, kad tikrai su tomis mašinomis jis pajėgs pakelti smunkanti lenkų ūkį ir pakelti dabartinę Lenkijos darbininkų ir viso krašto gyventojų standartą. Jis tikėjosi gauti paramos iš Vakarų Vokietijos, bet dabar pradeda abejoti, nes mato, kad sutarčių pasirašymas santykių nekeičia, jeigu susitarimai nepildomi. Vakarų Vokietija nori, kad iš Lenkijos būtų išleisti išvažiuoti norintieji vokiečiai, o Gierekas to negalys daryti, nenusmukindamas Lenkijos ūkio.

Prezidento Niksono atstatastadinimas ir Fordo nutarimas stabdyti jėgų pardavimą sukėlė rūpesčių Kremliuje. Maskva spaudžia Giereką, kad bent jis išsiterėtų iš Amerikos teisę pirkti daugiau mašinų. Ildo sekretoriaus Simono kelionė į Maskvą Kremliaus valdovų neįtikino. Varšuvon suvažiavę komunistai reikalauja nekeisti įtampas sustabdymo politikos, bet jie nesutinka stabdyti savo propagandos.

šilų atbrenda mėnuo naktibaldas Neryje pasitrinkti — pasibalzganuoti. Trys Kryžiai, rodos, plaukia tarp dangaus ir žemės, išdidūs ir budėjime susirūpinę".

Šiais žodžiais pradeda savo knygą "Vilnius tarp audrų" Jeronimas Cicėnas. Jis nuolatinis Vilniaus šauklys, nerimstanti ano Lietuvos krašto ir sostinės Vilniaus dvasia, visad nuosirdaus, tikrai atviro, savo tėviškės ir tėvynės Lietuvos nelaimės bei džiaugsmus jautriai pergyvenančio Vilniaus krašto lietuvių balsas. Apie Vilnių gali būti prirašyta daug storų mokslinių knygų, bet Vilniaus krašto lietuvis niekad prieš skaitytojo akis nestos toks gyvas ir tikras, tiek už lietuvių kancios ir vargo persunktas, toks neturtingas žemiškomis gėrybėmis ir kartu toks stiprus dvasios galiūnas, kaip Jeronimo Cicėno knygoje "Vilnius tarp audrų". Autorius, žurnalistas ir rašytojas, kartu su savo tautiečiais išskendęs lenkų okupacijos metu visus persekiojimus, dabar be tėvynės ir tėviškės gyvena Nebraskoje, vis dar atidžiai sekdamas savo gimtojo krašto ir pamulto Vilniaus gyvenimą ir su sielvartu karts nuo karto aprašo "Naujiene" sunkią jo dalį kitų okupantų — bolševikų valdžioje.

Nėra reikalo aiškinti, kad Vilnius su visu plačiu aplink jį kraštu priklauso Lietuvai. Istorią turi žinių, kad jis įsteigtas prieš 650 metų. Iškiliųjų su istoriniais vardais pilių mūrai bei akmenys tame rytų Lietuvos krašte kalba apie mūsų tautos praeitį. Ten buvo Lietuvos valstybės lopšys, ten brenė mūsų tautos vienybės mintis, iš ten, kaip ir iš Karaliaučiaus, pradėjo į Lietuvą skliti ir Vakarų Kultura.

Prieš keletą metų Vilniaus universitetas minėjo 400 metų sukaktį. Tai buvo pirma aukštoji mokykla visoje Rytų Europoje. Rusija išbuvo be savo aukštosios mokyklos dar bent 185 metus, kol tapo įsteigtas Maskvos universitetas.

Praeitą šeštadienį Bronys Raila savo paskaitoje Chicagoje, kaltindamas mūsų politiką, praeities ir dabarties, amžinu kultūros ugdymo nepaįsimu, kaip "sukrečiantį" pavyzdį iškėlė senąjį Vilniaus universitetą, kuriame, esą, nebuvo lietuvių kalbos katedros. Bet tai prieštarauja istorijai, kuri sako, kad lietuvių kalba buvo pradėta Vilniaus Akademijoje dėstyti apie 1620 metus. Ten buvo studentams išspausdinta

lietuvių kalbos gramatika "Universitas linguarum Lithuaniae". Buvo išleistas ir lenkų — lotynų — lietuvių kalbos žodynas.

Taip buvo šimtmečių glūdimoje, bet dar ir netolimoje praeityje Vilniaus kraštas tebėbuvo vyraujančiais lietuviškais. Petrapilio mokslo akademija 1857 — 1863 metų laikotarpį atliko Vilniaus gubernijoje kelis gyventojų tautybų atžvilgiu tyrimėjimus. Aka demikas Koreva, atlikęs tyrimus, praneša, kad Vilniaus gubernijoje tada buvo rasta: lietuvių 46%, gudų 29%, lenkų 13% ir rusų — virš 2%. Kitas Petrapilio mokslo akademijos narys N. Lebedkin, apie tą patį laiką tyrinėjęs tautybų sudėtį Vilniaus krašte, rado: Vilniaus apskrityje lietuvių 60.8%, slavų 39.2%; Trakų apskrityje: lietuvių 93.4%, slavų 6.6%; Ašmenos apskrityje: lietuvių 57.5%, slavų 42.5%; Lydos apskrityje: lietuvių 63.2%, slavų 36.8%. Taigi, neskaitant karų, okupacijų, marų, trėmimų ir ryšium su tuo nuolatiniu sveikųjų kolonizavimu, Vilniaus krašte dar prieš šimtmetį aiški gyventojų dauguma buvo lietuvių.

Prancūzai Versalio konferencijos metu, norėdami gauti apie Lietuvą daugiau žinių, pasiuntė į mūsų kraštą savąjį žmogų, prof. A. Meilet. Tasai, pasisvečiavęs pas lenkus dvirinkus, grįžęs į Paryžių atraptavo, kad Lietuva esąs itisai lenkų kultūros kraštas. Tačiau ir jis lenkų terado: Vilniaus gubernijoje 20%, Gardin — 48% ir Kauno — 11%. Taigi, lietuvių visur būta didžioji dauguma.

Suprantama, lenkai per ilgus šimtmečius brovėsi Lietuvon, o ypač į rytinę jos dalį. Lenkybė skleistis ir lietuvių lenkinti jiems labai padėjo gausmas dvarų ir juose ponavojusieji sulenkėję bajorai. Lenkybei tada labai pasitarnavo ir katalikų kunigai, sulenkėję vietiniai ar atsitię iš Lenkijos. Bet lietuviybė tame krašte vis tebebuvo stipri, nežiūrint kokie smūgiai ją daužė.

Taip pavyzdžiui, — kaip Jeronimas Cicėnas savo knygoje rašo, 1920 metų liepos 16 dieną Ašmenos apskrityje gyventojų delegacija, aplankiusi Vilnių, Lietuvos vyriausybės įgaliotinį I. Jonyną, dėkojo už apskrities prijungimą prie Lietuvos ir pabrėžė "Įkurkite lietuvišką mokyklą, o mes visi grįšime prie savo protėvių kalbos". Gi tų pačių metų rugpjūčio 28 dieną į Vilnių atvyko Gardino atstovai ir prašė Lietuvos vy-

riausybę: "Atsiųskite kariuomenę, norime grįžti į Lietuvą".

Ir štai atėjo 1920 metų spalio devintoji, kai Varšuvos valdovo Juozo Pilsudskio slapto įsakymu generolas Želigovskis patraukė lenkų divizijas, ir, lieptams pasitikint dar tik prieš dvi dienas pasirašyta Suvalkų sutartimi, klastingai, neva gyventojų valia, užima Vilnių.

Ir nuo tada sunku pasidareti lietuviui jo gimtojoje žemėje. Sunku tapo pasisakyti, kad esi lietuvis, sunku tapo auklėti vaikus lietuviškai; reikėjo slėptis su lietuvių kalba; reikėjo sunkiai kovoti dėl lietuviškos maldos bažnyčioje; reikėjo nuolat gintis nuo policijos ir kitokių lenkų valdžios pareigūnų sauvalės; reikėjo, pagaliau, gintis ir nuo nuolatinės bado grėsmės, kai tarnybooms ir darbams dusys visur buvo užtrenktos, o didžioji dalis žemės priklausė dvarininkams.

Jeronimas Cicėnas yra sudaręs ilgą lenkų brutalumo pavyzdžių sąrašą. Užtenka iš jo knygos paimti tik keletą įvykių, kurie parodo, kokią kainą reikėjo mokėti už lietuviybę Vilniaus krašte. Cituojų iš knygos "Vilnius tarp audrų":

"1919. 4. 29 lietuvių paštininkai protestuoja prieš komissaro įsakymą visiems tarnautojams ir darbininkams užsirašyti lenkais ir tevertoti lenkų kalbą".

"1919. 5. 21 be jokios kaltės lenkai kareiviai išplaka rykštėmis J. Tugačiauską ir kitus. Marcinkonyzna atėjusius valstiečius".

"1912. 3. 17 lenkai kareiviai ties Janiūnų kaimu užpūlė kun. Kazi Lajauską. Keletą valandų pakankinę, nužudė ir pakasė".

"1919. 5. 21 lenkai kareiviai Giedraičiuose išvalko iš bažnyčios lietuviškai giedančius ir toli miestelio pakraštini geną šautuvų buožėmis".

"Straž Kresova" ir reguliarios kariuomenės kareiviai 1921 — 1922 metų būvyje nusiaubė 11 kilometrų Lydos apskritį, 9 kaimus Vilniaus — Trakų apskritį ir 6 vietoves Suvalkų apskritį. Rodinės valsčiuje 1922. 3. 12 jojo kareiviai iš kaimo į kaimą ir vieno teklauš "Kas esi?" Jei atsakymas: "Lietuvis" — rykščių, ir jojo toliau".

"1921. 10. 5 lenkai kareiviai apsupa Dargužių kaimą ir sumuša 54 vyrus, kurių 9 perveža į Lukiškių kalėjimą".

Tai tik keli persekiojimo pavyzdžiai. Dvidešimt okupacijų metų bėgyje jų buvo šimtai. Tat ar nereikėjo mums šaukti

(Nukelta į 5 psl.).

VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS

Rašo JONAS AUGUSTAITIS

5

1918 — 1919 metų Lietuvos kariuomenė nesivaikė nei formalumais, nei populiarumais, bet ji turėjo vidinę kovos dvasią ir visur kovojo ir neatsisakė kovoti, kur buvo liepta. Niekas jos šiandien nesmerkia, ir visai be reikalo Raštikis savo memuaruose ją teisina. Kaltinama Raštikio kariuomenės vadovybė nepersimė anos kariuomenės kovos dvasia, o pats jis, ilgametis vadas, formų ir fasonų šalininkas, tik tuo tesigiria!

Dabar ieškoma pasiteisinimų be nuopelnų karo srityje, bet antraeilėse pareigose. Žinoma, kariuomenėje pramoksta ir veteranoriauti ir kalviauti ir kitokio amato, bet tų visų amatų turėjo mokytis specialiose amatų — technikos mokyklose, kurių Lietuvoje nebuvo ir kurioms steigti nebuvo pinigų, nes reikalingiausias lėšas Lietuvos ūkiui, pramonei bei kultūrai kelti paėmavo Raštikio vadovaujama kariuomenė, pati labai netaupiai ir neracionaliai suonaudodama, nuskriausdama Krašto ūkio kitas gyvybines šakas. (Prie to dar grįšime).

O kai prof. Vardys, kario — auklėtojo vaidmenį, priskiria Raštikiui "prie pačių didžiųjų moderniosios Lietuvos valstybės vyrų", jį tai galima tik pasakyti: "Čia ku-

rimas mitas Raštikiui!"

Sio klausimo užbaiga reikalauja pastabos. Kai kritikuojamas kuris nors kariuomenės skyrius ar asmuo, tai sakoma, kad kritikas nekėnėja kariuomenės ir yra prieš ją nusistatęs. Man likimas lėmė dirbti dviejų kariuomenių vyriausiuose štabuose — Lietuvos — Kaune ir J. A. Valstybių Europos armijoje, Heidelberge. Lietuvos kariuomenėje, kaip Vyr. Štabo viršininkas buvo gen. Kubiliūnas ir jo artimiausis bendradarbiai: gen. št. pulkininkas Gerulaitis, Grigaravičius, Jakutis, Jackus, Mačiulaitis ir visa eilė kitų, su kuriais turėdavau tiesioginių tarnybos reikalų, o taip pat ir su tiekimo įstaigomis — gen. Sukum ir kitais.

Neapsėidavo kartais be karštesnų diskusijų su Jackum, atsižymėjusiu Kubiliūno perversmo metu kerštimais bei neapykanta savo kolegomis, o man kartą teko padėti, besikalbant su juo telefonu... Visi jie buvo geri žmonės ir kai kurie savo srityje nemažai išmanę, ir geri darbininkai (menkesni — Jakutis su Jackum).

Iš jų buvo galima išspausti daug gerų darbų kariuomenei ir Lietuvai. Bet jiems visiem trūko, neišskyrus nei Kubiliūno, vienos didesnės galvos — platesnių valstybinių pažiūrų asmens, kuris visus juos būtų apjungęs ir įstatęs į tinkamą valstybinio gyvenimo procesą. Vyr. Štabe tokio asmens nebuvo.

Atėjo Raštikis (kaip Smetonos nusipolitikavimo išdava) be žinių, be pasiruošimo Vyriausiojo Štabo darbui — (gal būtų

jis mokėjo vadovauti net pulkui mušyje) ir tą buvusį Vyr. Štabą, jau nelabai aukšto lygio, nuspaudė dar žemiau, nieko pozityingo neatlikęs, nei kariuomenę neįjungęs į tinkamą valstybės gyvenimo procesą, nei atitinkamai štabą pertvarkęs, beieškojęs autoriteto ir populiarumo iš šalies...

Kiek per porą metų galėjau pažinti karininkus, buvo dalyse vienas kitas, kuriam kariuomenės uždaviniai ir kitokia štabo organizacija rūpėjo ir brenė, jie jau buvo mažiausia lygūs Vakarų Europos valstybių karininkams, ir iš jų tarpo tokia "galva" galėjo išaugti ar atsirasti. Būdavo kalbų kad taja pozicinio karo strategija su tomis dideliais vienetais sustiprintomis divizijomis) neapginsime Lietuvos. Kubiliūnas stengėsi pereiti į mažesnius vienetus, suvedęs į brigadas, bet, deja, nei savo strategijos paskelbė, nei įvykdė, pareikšdamas atskiriems bendradarbiams (Musteikiui) savo mintis.

Būdavo taip pat paklausimų aspirantų mokykloje (kur šėdavo daugiau akademikų) instruktoriams ir lektoriams, kad gal be reikalo čia leidžiamas laikas ir pinigai, kai su tomis keliomis divizijomis (4 — omis) neapginsime Lietuvos... Į paklausimus nebuvo gauti atsakymai.

Buvo ginkluojamasi, tačiau niekam nebuvo žinoma, kaip tas apsiginklavimas būtų pavaritotas... Ir toji Raštikio numatyta Nemuno — Dubysos sustiprinimų linija (nes buvo Siegfriedo, Maginot — vis imitacija!?)

Smetonai — Tubeliui pasipriešinus, nebuvo pastatyta... Platesnieji įvykiai ir prieš tai Lietuvos nevykusį politiką, nei civiliniame sektoriuje, nei kariuomenėje, neleidė tokioms "galvoms" nei pasireikšti, nei iškilti. Valstybinio gyvenimo srityje užėmė vadovaujamąs pozicijas asmenys be kvalifikacijų, klausantieji vado (tik to reikalo), kuris pats neturėjo valstybės vado privalumų, bet savo ligūtais valdžios troškimas jau buvo pasiekęs neaprežtų teisių vadovauti valstybei. Tai kas pirmiausia yra atsakingas už tuos nepasisekimus, kaip kariuomenėje, taip ir kitose valstybės srityse?

J. A. Valstybė — galingas kraštas, taip pat galinga ir jos armija, todėl ji gali pakelti ir savo armijoje ir mažos vertės personalą. Geresnieji tai jaučia ir skundžiasi. Per vieną pasikalbėjimą su 51 metų amžiaus J. A. Valstybių armijos Europoje pilnu artilerijos pulkininku, kad turtingoji Amerika viską turinti, nereikia jai nei svetimų kalbų mokytis, jis man atsakė: "W have everything, but no brains". (mes turime viską, tik neturime smegenų). Tai gi tų smegenų, tos "galvos" visur trūko. Bet Amerika dėl to nežuvo, ji kentė ir kenčia, tačiau Lietuva neturėjo sau to leisti ir kurti (kaip ir dabar kuriama toliau) be kvalifikacijų autoritetus, teisindama jų žalingus Lietuvai darbus!...

Lietuvos karininkija, kaip ir kai kur kitur, be abejonės save aukščiau statė už civilius. Aš tą jaučiau, būdamas kariuome-

nėje, dėvėdamas paprastą eilutę, eidamas generolo pareigas (brigados vado su visomis jo teisėmis), ir, nežiūrint to, šiandien iš to laikotarpio turiu ko geriausių prisiminimų iš darbo ir bendravimo su karininkais. Tai pasiliko iki šiandien mano jaunatvės geriausi prisiminimai iš jodijimų gusarų pulko manieje arba su pulko gusarų karininku pasijodinėjimais po Kauno apylinkes — Mickevičiaus slėnyje ir kitur. Ir arklys Alachas, labai stiprus, išaugintas Lietuvos žemės ūkio sąlygose, kurį tuomet kavalerijos kapitonas Juozas Bačkus, eskadrono vadas, duodavo man jodinėti! (Jis turėjo dar kitą arklių, ant kurio jis kartu jodavo).

Ir jeigu šiandien aš kritikuojau Raštikio darbus, tai visai ne dėl nusistatymo prieš kariuomenę bendrai, (aš kritikuojau ir iš civilinio sektoriaus Lozoraitį), bet parodyti, kad buvo elgiamasi kraštau labai žalingai. Tad, kad nebūtų taip elgiamasi ir ateityje, dėl to reikia parodyti apsilaidumus ir klaidas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENAS"

Jos visad rašo

TEISYBĖ

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIŲNAS
AKUŠ. AUSU. NOSIES
IR GIMNASTIKOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
9007 WEST 83RD PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepa, skambinti 374-9012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlack 4-5349
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Birmadieniais ir ketvirtadieniais 1—7 val.
antradieniais nuo 1—5, trečiadieniais
ir šeštadieniais susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 8—3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepa, skambinti MI 3-0001.
Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9901

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VYDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina, akių, Pritaiko akinius ir
contact lenses.
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1—4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 3—7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8, šeštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11—12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

B
Be sure
to drown
all fires.

Lietuviai vakaruose

Kaip šauliai šokdino publiką

Los Angeles liet. parapijos šaulių 1974.X.12 įvyko vietos šaulių Juozo Daumanto kuopos balius, kurį atidarė pats kuopos vadovas Kazys Karuža, o balius programai vadovavo teisin. St. Palutis, kuris ir balius pabaigoje savo žodžiu padėjo visiems svečiams ir dalyviams, bet kuo prie šio puošnaus balius prisidėjo visiems.

Pirmiausia buvo pradėta nuo dvasinio peno: solistai Janina Čekanauskienė ir Antanas Pavašaris padainavo po dvi rinktines, balius nuotaiškai pritaitintas, dainas ir abu kartu du įmantraus turinio duetus, nuaidėjusius darniais asonansais. Pblika nesiliaujančiomis ovacijomis privertė duetinėms paskutinį posmėlį „Oi, berneli vieturi“ pakartoti. Akompanavo komp. B. Budriūnas.

žodinio meno patiekė žinomas viet. aktorius Jonas Janušauskas, savo aiškia stipraus baritoninio balso dikcija padeklamavęs pora charakteringų eilėraščių: Bevardžiai (K. Kunco) ir Ažuolas (Brazdžionio). Visi meninės programos atlikėjai buvo iškviešti į sceną, apgėlinėti ir nufotografuoti; tokiu pat būdu, kartu su jais, buvo pagerbtas ir 100-sis šios šaulių kuopos narys Simas Kvečas iš šv. Monikos. Po to, čia pat prie scenos, buvo atidengti keli, rudens gėrybėmis apkrauti, stalai, kuriuos paruošė energingoji šaulių — moterų vadovė Ona Orlovienė su savo talkininkėmis ir aukotojomis:

M. Banionienė, R. Jurkūnienė, S. Puikūnienė, D. Kaškelienė, O. Macėnienė, P. Pinkienė, B. Venckienė, L. Stadalininkienė, O. Micpoviliene, T. Žemaitaitienė, M. ir J. Uksais ir J. Naujoku.

Čia ėjo, krovėsi ir nešėsi prie savo stalų visi, kas kiek ir ko norėjo. O po dešinė, taip pat prie

scenos, veikė įvairių svaigvandeninių baras, kurį aptarnavo V. Gily, J. Dženkaitis ir J. Venckus. Gi kandidatams į laimėjimus bilietus platino Regina Jurkūnienė, dr. Grigas Valančius ir Danutė Kaškelienė (ji buvo ir scenos bei salės dekoratorė, padedant O. Macėnienėi ir J. Janušauskui). Iš laimėjimų paleistų svarbesnių objektų buvo trys paveikslai: dail. J. Andrašūno, St. Rauberto ir P. Luko, kurį dovanojo šaul. Kazakevičius, ir skulptoriaus Pr. Gasparonio vaza, perėjusieji į laimingųjų rankas.

Vaišių metu kuopos vad. K. Karuža surinko Simo Kudinkio Fondui aukų apie 200 dol. Gaila, kad šio balius muzikinėse ir stiklaskambinėse linksmybėse negalėjo dalyvauti veikūs šauliai: Eleonora Liseckienė ir vėliau šv. Juozas Stankus, kaip staigiai atsidūrę ligoninėse, ir poetė Danutė Mitkienė, ir Teklė Sereikienė, kaip tik ką grįžusios iš ligoninių, bet dar nespėjusios sustiprėti pramoginėms apeigoms. Į jų sveikatą buvo pakelti tostai.

Publikos buvo daug — pilnos užstėlės ir priekampiai, ir įėjimų tautininkai nebūtų išsipratinę kitur, tai jie čia vargiai būtų sutilpę... Įėjimo kontrolę vykdė Lucija Stadalininkienė.

Beje, baigiantis šiam linksmam baliui, buvo paskelbtos dvi dar linksmesnės žinios: kad jau paruošta vizos Brazinskams išvykti iš Turkijos ir, kad Simui Kudirkai su šeima jau tvarkomi dokumentai išvažiuoti iš okupuotos Lietuvos.

Iš šio korespondencinio aprašo aiškiai matyti, kad Angelių Miesto šauliai šokdino gausiai

susirinkusią publiką ne šautuvais, bet grafiškomis, kultūringomis ir sveikatingomis priemonėmis. Adonis

Pavakarys su apšvietietėmis

Sekmadienio popietėje, spalio mėn. 13 d., Gold Coast valgyklėje, 2525 W. 71 St. susirinko apie 40 moterų, priklausančių Apšvietai, ir kita tiek jų gerbėjų. Visi bendrai minėjo ypatingos draugijėlės 67 m. sukaktį ir keturių jos narių 50 metų narystę. Anos keturios ilgametės narės buvo: Marė Endžiulienė, Nastė Valandienė, Juzė Gulbinienė ir Marė Zolpienė. Visos keturios buvo apdovanotos gražiai įpakuoťomis dovanelėmis.

Programą pravedė pirmininkė Stela Kaulakienė; visi sugiedoję dvių tėvynių himnus, Lietuvos konsulė p. Daužvardienė ir E. Mikuziūtė pasakė kalbas, viena panelė padainavo, muzikantai garsiai grojo šokių muziką, nors niekas nešoko.

Valgiai buvo įvairūs, skanūs, o patarnavimas geras.

Draugijos vardas „Apšvietai“ anais laikais turėjo truputį kitokią reikšmę. Apšvietai buvo priekštas mokėjimas pasisūti suklele ir mažomis išlaidomis pagaminti skanų, sveiką maistą. Ties du dalykai tada buvo svarbūs, nes merginų uždariai buvo mažai — 8-5 dol. per savaitę.

Mokėjimas pasisūti, suklele priartino darbininkę merginą prie ponų, jau prisisiekusių materialiai. Dėl tokio apšvietos supratimo merginos galėjo būti dėkingos pirmosioms apšvietietėms: Marijonai Domijonaitienei, M. Olševskienei ir Elenai Sutkuvienei, kurios pačios jau buvo prisisiekusios, bet atjautė vargšes. J. Šmotelis

Suvalkiečių Draugija

Baigė savo atostogas

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugija baigusi savo atostogas grįžo į darbą: rugsėjo 27 dieną draugijos pirmininkas Leonas Vasilevas pasveikino Hollywood salėje įvykusį pirmąjį po atostogų susirinkimą. Ona Švirnickienė palikėjo vieniems geros sveikatos, o Suvalkiečių draugijai ilgiausių metų. Draugijai rugsėjo 21 dieną suėjo 36 metai. Tokią dieną 1938 metais Marquette Parko apylinkėje įvyko pirmasis steigiamasis Suvalkiečių Draugijos susirinkimas.

Buvo pasveikintas Amerikos Lietuvių Kongresas, įvykęs šiomis dienomis. Pick — Congress viešbutyje ir Kongreso išlaidoms paskirta \$25,000. Draugijai Kongrese atstovavo draugijos kasininkas Petras Vilkelis ir jo žmona Helen.

Perskaityti ir priimti draugijos nutarimai ir valdybos bei komisijos pranešimai ir išreikšta padėka visiems darbininkams už nuosirdų pasidarbavimą per abu piknikus, įvykusius liepos 7 d. ir rugpjūčio 25 d. Pirmą raportą perskaitė B. Žemgulienė, antrą M. Vaitkus. Taip pat padėjo dovanų aukotojams — prekybininkams už dovanas ir gausiai publikai už apsilankymą draugijos piknikuose.

Draugijos 36 metų jubiliejui paminėti nutarta ateinančio gruodžio mėn. 7 dieną suruošti banketą, kurs įvyks Hollywood svetainėje 2417 W. 43rd St. Įžanga į banketą nustatyta 6 doleriai svečiams, o naraisms su nuolaida.

Banketui ruošti komisija išrinkta iš sekančių asmenų: J. Pieža, H. Vilkelis ir J. Jonikas. Po susirinkimo buvo vaišės, kurioms patarnavo A. Vaitkus, ir V. Metelis.

Kitas Suvalkiečių draugijos susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 25 dieną 8 val. vakaro Hollywood salėje, 2417 W. 43rd

St. Visi nariai ir narės malonėkai dalyvauti, nes yra daug reikalų aptarti. Draugijos gerovė priklauso nuo visų narių. Ona Švirnickienė

LIETUVYBĖS HEROJAI

(Atkelta iš 4 psl.)

„Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim?“ Ar nereikėjo suširdgėla ir sopuli visur skelbti lietuviams daromas skriaudas jų pačių žemėje ir Lietuvos sostinėje?

Į tą liūdną praeitį pažūrėjau ne todėl, kad kelčiau neapykantą lenkams. Kaip tauta ji daug iškentėjo praeito karo metu, o ir dabar nėra laisva savo krašto šeiminkė. Esu įsitikinęs, kad mūsų ginklas neturi būti neapykanta kitoms tautoms, o ypač Lietuvos kaimynams. Mūsų stiprybė yra moralinis pranašumas ir stipri valia ginti savo teises. Čia daug gražių pavyzdžių davė mums Vilniaus krašto lietuviai. Dažniausiai bemoksliai ir paprasciausi mažažemiai beikumečiai, jie gynė lietuvybę nuo visų priešų, iškentėjo visus persekiojimus ir pasiliko tvirti lietuviai, alsparūs visoms audroms. Čia mūsų tautos pasididžiavimas ir geriausia mokykla ateities kartoms. Jų idealizmas buvo iš tikro kristolinis, nieko už lietuvybę neprašantis ir nieko negaujanantis. Štai kaip gyveno anuo lenkų okupacijos metu Vilniaus krašto valstiečiai, o jų tarpe ir lietuviai: „Valstiečiai gyvena negirdėtam skurde. Du hektarai, o kartais 1 ha rėžę gyvena 10 žmonių šeima. Žiemą ir pavasarį badas, vasarą — miltgaliais atmiesta sriuba, vos apkepta duona, bute — kamšatis, vargas ir nusiminimas“. Taip rašė pačių lenkų „Przewodnik Wiejski“ nr. - 1937 m. „(Vilnius tarp audrų)“ 211 p).

Kaip gera, kad Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga organizuoja kasmet išieivijoje Vilniaus Dieną. Jos reikšmė ypač turėtų būti skleidžiama jaunųjų generacijų tarpe. Toji praeitis yra geriausia lietuvybės mokykla. Čia lietuvybė niekad nebuvo atremta į kokią nors naudą, į karjerą ar kitoki medžiaginį išsikačiavimą. Už lietuvybę Vilniaus krašto lietuviai kovojo kaip už nepamainomą moralinę vertybę, kuri verta aukos, pasiaukojimo ir kuri įprasmina žmogiškąjį gyvenimą. Tokioji plotnė patatyta lietuvybė turi patraukti ir išieivijos jaunimą, nes lietuvybė yra vertybė, kurios turinyje yra universalūs tiesos, teisingumo ir žmogiškojo orumo siekimai.

Tie idealai visur patraukia idealistinį jaunimą. Jie šaukia jį kovon, kaip anuo metu šaukė lenkų pavergto Vilniaus krašto lietuvius, kaip dabar šaukia ir visos bolševikų okupuotos Lietuvos mūsų tautos žmonės. Lietuvybė yra grūdinama kovoj, bet ne kolaboravime; stiprioji valioj, bet ne nuolaidose; pasiaukojime, bet naudojė.

Pranešimai

— Žemaičių Kultūros Klubas rengia metinį šokių vakarą su pamarginais šeštadienį, spalio 19 dieną Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžią 7:00 val. vak. Bus skanių valgių, įvairių gėrimų ir gražių dovanų. Šokiams gros Jurgio Joniko orkestras. Maloniai kviečiame atsilankyti visus narius ir svečius linksmai vakarą praleisti su žemaičiais. Kvietė rengimo komisija ir valdyba.

— Chicago Medžioju - Meškeriojų Klubas nariu susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 20 d., 2:00 val. p. p. Gintaro svetainėje, 2548 West 60th Street, Valdyba

— Drūkų Draugijos visuotinis narių susirinkimas įvyks 8 m. spalio mėn. 20 d. 12 val. 15 min. Jaunimo Centre. Visus narius ir norinčius Draugijai istoti irgi kviečiame atsilankyti. Drūkų D. jos valdyba

— Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubo mėnesinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 20 dieną, 1:00 val. popiet. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai maloniai kviečiami, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės. Rožė Didžiulienė, rašt.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

„Kajnai bus pajudinti ir kauburiai drebės, bet mano gailestingumas neatstos nuo tavęs ir mano ramybės sandora nebus pajudinta, sako tavęs pasigailintis Viešpats“. — Iza, 54:10.

Matome kokius brangius ir palinksmiančius pažadus Dievas yra davęs savo žmonėms. Jis visuomet rūpinasi savo vaikais. Jis juk žino ko jiems reikia. Jis davė jiems visokių gėrybių ir, koki buvo paklusnūs, visi dalykai tarnavo jų gerovei. Iš tikrųjų nei vienas iš visų jo gerųjų pažadų neliko neįvykdytas. (Joz. 23:14). Jis rūpinasi visais mažiausiais ir didžiausiais mūsų kasdieninio gyvenimo reikalais. Esame liudytojai, kad kiekvienas mūsų pritarimas arba tikėjimo ištyrimas pasirodė esąs mums naudingas. Iš tikrųjų, visa veikė mūsų amžinai gerovei.

Mažą knygutę, pavadintą JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-5
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAISTINĖ VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAL:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorius
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŲNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Chicago piliečiai nori savaugai turėti ginklą

Trečiadienį Chicagoje įvyko policijos pasitarimas su piliečiais saugumo klausimu. Policijos superintendente pirmasis padėjėjas, Spiotto jausmingai išdėstęs, kiek žmonių išduoda šaunamais ginklais, įrodinėjo, kad geriausias saugumo ginklas esąs visiškai uždrausti eiliniams piliečiams turėti ginklus. Pasak Spiotto, ateinančiais keturiais metais nuo rankinių ginklų žus

amerikiečių daugiau negu jų žuvo per visus 12 metų Vietnamo kare.

Publika tylėdama išklaušė Spiotto, bet visa salė nuaidėjo aplodismentais, kai N. R. A. (šautuvų sąjungos) prezidentas Robert Kukla atsakė Spiottai: "Yra viena didžiausia vertybė, net už žmogaus gyvybę didesnė, tai yra laisvė. Laisvė turėti ginklą". Naujoji valstybės (Illinojaus) konstitucija apgina jūsų teisę turėti ginklą ir neleiskite niekam atimti iš jūsų ginklą!", pasakė Kukla, pelnydamas dar smarkesnius plojimus. Jis pastebėjo, kad prieš keletą metų panaikinus mirties bausmę, kai kuriose mūsų visuomenės sekcijose liko palaidi tūli gyvuliai ir žvėrys". Atstovas Roman Kosinski pasakė, kad šaudyklė yra pavojinga kriminalistai, bet ne privatus piliečio rankose.

Kodėl didėja tarša

EPA (Aplinkos Apsaugos Įstaigos) apskaičiavimai, kiekvienas amerikietis — vyras, moteris ir vaikas per metus laiko

išmeta laukan po 1½ tonos atmatų. Visi amerikiečiai bendrai kiekvienais metais atmeta 360 milijonų tonų atmatų. Paskirai apskaičiuojant per metus išmeta po 71 bilijonų skardinėlių (nuo alaus ir kt.), 38 bilijonų bonkų ir stiklinių indų, 4 milijonus tonų plastikos, 35 milijonus tonų popieriaus, 7 milijonus tonų automobilinių ir sunkvežimių ir 7.6 milijonus TV priimtuvų. Už visų tų atmatų pašalinimą per metus išleidžiama po 3.1 bilijonų dolerių.

Švaros apsaugos pareigūnai pradeda susirūpinti, kad "karas su tarša" nerodo nugalėjimo ženklų, o priešingai. Atmatų perdirbimas nedidėja, o mažėja. Pavyzdžiui, 1950 metais 27.4 nušimčiai popieriaus atmatų buvo perdirbti, o 1973 metais tik 18.8 nušimčių beperdirbta.

Paleido žmogžudį

Illinois siveikatos dep. direktorius ir Manteno proto ligų ligoninės superintendentas pašaukė teisman ir kaltinamą teismo paniekimu kad paleido į laisvę žmogų, nužudiusį ir teismo pripažintą proto ligoniu tūlą Glenwood Adams, 59. Kriminal. teismo teisėjas Fred Šūria už Adams paleidimą abudu nubaudė po 100. Adams buvo teisiamas už savo žento nužudymą, bet nustačius, kad jis yra beprotis, vieton į kalėjimą, buvo nusiųstas į Manteno proto ligų ligoninę. Pagal tvarką, Adams prieš paleidžiant turėjo būti pristatytas teisėjui.

Nusinuodijimų epidemija

Cook apskritys koronerio Dr. Toman pranešimu, nusinuodijimų narkotikais skaičius šiemet pralenkia visus ligosiolinius rekordus. Naujas rekordas šiemet 349 nusinuodijimai iki praėjo rugėsio pabaigos. Visų metų rekordas iki šiol buvo 310 mirimų 1971 metais. Pirmą per 9 mėnesius (iki rugėsio galo) buvo 170, mažiau negu pusė šių metų skaičiaus. Vien perėitą mėnesį nusinuodijo 46 žmonės, daugiau kaip pirmą per tą mėnesį. Dr. Toman spėja, kad šiemet tokių mirimų bus iki 450, tai yra 43 nušimčiais daugiau kaip 1971 metais.

Daugiausiai nusinuodija tokie barbituratus ir alkoholi maišo su kitais vaistais, sako Dr. Toman.

Balsuotojų registracija

Cook apskritys balsuotojų skaičius ateinančioms lapkričio 5 dienos rinkimams sumažėjo skaičiumi 204, 137, nes tiek asmenų arba kitur gyventi išsikėlė, arba nesiregistravo. Tikrų balsuotojų lapkričio 5 diena bus 1,046,547. Tai

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapalis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

PUSMEČIUI 56 DOLERIAI

(10/20/5/UM)
Pensininkams automobilii
APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVIČIUS 778-2233

AL. IRIGFAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sąžiningas darbas,
kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9523 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

LIETUVIS

DAŽYTOJAS

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107

STASYS ŠAKINIS

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

WILTON NEEDS DRILL PRESS OPERATORS

LATHE OPERATORS AND MILLING MACHINE OPERATORS

Good starting salary plus incentive bonus. Complete package of fringe benefits, including safety shoes, safety glasses, clean uniforms and pension plan. Union Shop. Apply in person, ask for KAREN HANSEN — Personnel Dept.

WILTON CORPORATION

9525 W. Irving Park Road — Shiller Park, Ill. Tel. 678-1654
An equal opportunity employer

esąs "svarbiausias" sąrašas užtikrino Cook apskritys klerkas Stanley Kuser. Balsuotojų sąrašą patikrino ir patikslino 4,500 savanorių abiejų partijų darbuotojų, kurie aplankė ir patikrino adresus visų balsuotojų. Galutiniai skaičiai rodo, kad balsuotojų skaičius apskrityje (su Chicago miestu) mažėja.

TRUMP AI

— Muz. Julius Gaidelis moko ir vadovauja Bostono lietuvių vyrų sekstetui. Jį sudaro Vytautas Bruzys, Vytautas Eikinas, Norbertas ir Helmutas Lingeraičiai, Ričardas Lidenis ir Pranas Šimkus. Savo repertuarą sekstetas turi virš 60 tautinių ir tarptautinių dainų, yra koncertavęs net Kanadoje. Pirmasis šio sezono koncertas bus spalio 19 d. Worcesteryje, o lapkričio 9 d. Bostone kartu su sol. Birutė O. Aleksaitė. Pirmininkas yra V. Bruzys, o solistas N. Lingeraičis, studijuojantis dainavimą.

— Vienas marketparkietis vėjais proga užsisakė Naujienas vieneriems metams, bet pavardės prašė neminėti. Jis susipažino artimiau su Naujienomis dėka savo artimo draugo, kuris anksčiau taip pat buvo niekinės propagandos sukliadintas.

— Margučio Radio programa nuo pirmadienio, spalio 21 d., bus girdima nuo 5 iki 6 val. vak. Programai vadovauja Petras Petrutis.

— K. Beniušis, Winnipeg, Man., Canada, Naujienų bendradarbis ir lietuviškos spaudos rėmėjas, kartu su įspūdingu laišku ir gerais linkėjimais visiems skaitytojams, atsiuntė vėjais penkį.

— Bernice ir Stanley J. Yanas, 2817 W. 63rd St., perėmė savo motinos ir uošvienės a. a. Petronėlės Senulienės Naujienų prenumeratą iš anksto sumokėdami, kad lietuviškos spaudos skaitytojai nemazėtų, kad lietuviškos lietuviškas Amerikoje neišnyktų, kad palaikyti mylimos mamytės mėgiamiausias laikraštį ir ją nuolat prisiminti. S. J. Yanas, turi namų apyvokos prekių (hardware) krautuvę.

— Eva J. Kibartaitė ir Edvardas M. Wincus iš Brighton Parko apylinkės įstojo į Illinois universitetą Champaign - Urbana. Iš Gage Parko įstojo Ingrida J. Janonytė, Charlene A. Mockutė, Joyce L. Klimo ir Paulius A. Skukas.

— Nijolė M. Ilginytė iš Brighton Parko apylinkės priimta į Illinois ut-to Circle campus E. J. James garbės studentų korporaciją.

— Antanas Mechenas iš Marquette Parko apylinkės atsiėmė teigiamai į platinimo vėjų užsakydamas Naujienas. Naujienų vadovybė dėkinga už dėmesį, taip pat dėkoja asmenims, kurie savo pažįstamus supažindina su Naujienomis ir padaro teigiamos įtakos.

— III Teatro Festivalis nutarta pradėti trečiadienį, lapkričio 27 d., Padėkos dienos išvakarėse. Pirmą vaidinimą duos Chicago LB Jaunimo Teatras, režisuoja komp. Darius Lapinskas.

— Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugija kviečia savo narius ir draugus atsilankyti į V. Karoso

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

Maintenance Mechanic

Experienced on bakery machinery. Permanent position. Union wages plus benefits. Must be willing to work nights. 261-6000

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

LIVE-IN HOUSEKEEPER as part of family. Light cooking for elderly couple. No children. No pets. Private room and bath. Good home. Top salary. References. Some English necessary. 529-5081

MISCELLANEOUS

Išvairūs Dalykai

BALTIC APARTMENTS

CONDOMINIUMS

St. Petersburg Beach, Fla. 33706 1 ir 2-jų miegamųjų butai — gražūs, modernūs ir patogūs. Arti paplūdimio, krautuvų ir susisiekimo. Mažas pasitas, mažos išlaidos išlaidos. Suagustems, be naminių gyvuliuku. Brokeriai kviečiami. \$24,500 ir aukščiau. Telef. 813 — 360-8768

RENTING IN GENERAL

Nuomos

MARQUETTE PARKO

GEROJE VIETOVJE

išnuomojama buvusi gėlių krautuvė, patogus 2 kambarių gyvenamasis. Vanduo, šiluma. Tinka ofisui arba kitai krautuvei. Po pietų skambinti HA 1-6100

ISNUOMOJAMAS 2 KAMBARIŲ BUTAS suaugusio amžiaus vyriui arba moteriai. Teirautis CA 5-4995 arba 778-3727

ISNUOMOJAMAS labai didelis saulėtas apstatytas kambarys tvarkingam vyriui Marquette Parke. Tel. 776-7110 arba 737-0928.

paskaitą apie Karaliaučiaus universitetą. Jis bus sekmadienį, spalio 27 d. 3 val. Reformatų bažnyčios salėje, 5230 So. Artesian Ave. Po paskaitos bus kavutė ir pasitarimai draugijos reikalais.

— J. Venclova savo studijos "Lietuvos vardo kilmė" išleidimo proga, praauko Naujienų vėjais 10 dol., nes jos rūpinasi ne tik lietuvių dabartimi ir ateitimi, bet ir praeitimi, reikšminga dabarčiai ir atečiai. Rašydamas šią studiją, J. Venclova naudojo bei rėmėsi 112 leidiniais bei straipsniais. Tą visą medžiagą su išvadomis jis sukoncentravo į patrauklią skaitymui 52 psl. knygelę. Ją padėjo išleisti p. J. Gocetas. Gaunama Naujienose, kainuoja 2 dol.

— Stasys Lukaševičius iš Marquette Parko apylinkės, Alvido veikėjas ir valdybos narys, paremdamas lietuvišką spaudą, įteikė Naujienų vėjais 5 dol. Naujienų vadovybė nuširdžiai dėkoja visiems rėmėjams už aukas, platinantys už pastangas, o naujienos skaitytojams už dėmesį ir gerą pavyzdį. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinėti. Visi lietuvių kviečiami susipažinti su Naujienomis ir jas užsisakyti. Gavus adresą, Naujienos siunčiamos susipažinimui savaite nemokamai.

— Rašomosios maš. visom kalbom ir gaidom, visuose modeliuose gaunamos Chicagoje: dieną LU 5-9500, ir vakarais pas A. Daugirdą tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA Savininko: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (Pr.)

— Elektros įvedimai, pataisyimai. Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu greit, garantuoti ir sąžiningai. Klaudijus Pumputis, 4358 So. Washenaw Ave. Tel. 927-3559. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS. 5 kamb. bungalov, 63 ir Whipple. Retas pirkiny

2 PO 8 SU 3 MIEGAMAJAIS. Svarus geras, teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki proga lietuviui.

4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

PIGESNĖ UŽ BARGENĄ

\$19,900

6 KAMBARIŲ klasiško stiliaus mūrinis bungalov su 3 patraukliais miegamaisiais, originaliu valgomuoju, kabinetine virtuve, Hollywood stiliaus vonia, židiniu salione, pilnu beismantu, 2 masinų garažu. Tai didžiausias iki šiol pasitaikęs bargenas, tik \$22,900. Lai ir jums įvyksta stebuklas dabar. Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai. 254-8500

SAVININKAS PARDUODA

64-tos ir Lawndale apylinkėje 12 metų senumo 5½ kamb. 3 miegamųjų mūrini namu su 2 masinų garažu ant 33 pėdų aptvorto sklypo, arti bažnyčios, krautuvų, susisiekimo. Rūsyje įdėtos lubos. Tel. 735-6988

IS MIEGO ŽADINANTIS

BARGENAS

KAMPINĖ 6 KAMBARIŲ mūrinė rezidencija su 3 puikiais miegamaisiais, pilnu beismantu, labai dideliu kiemu. Puiki vieta ir gera apylinkė. St. Mary Star of the Sea parapijio. Pastenkinama ir labai mažai imokėjimu, vėliau mokant labai žemą nuomą jūsų tolimesiam geram gyvenimui. Atkreipkite į tai savo dėmesį. Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai. 254-8500

Lietuviai Televizijoje su-

kaktuvinis banketas bus lapkričio 17 d. Beverly Country klube. Kviečiami dalyvauti visi užsąkant iš anksto vietas grupėms arba pavieniai LTV būstinėje. 5845 So. Oakley Ave. arba pas Joną G. Evans, 6845 So. Western Ave., tel. RE 7-8600. (Pr.)

Pasakyti tiesą šiais laikais

yra pats svarbiausias reikalas ir būtinausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos nekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavertęsiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir paklikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visišką laisvę. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBOS

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Republic 7-1941

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PERKANT SAU PASTOGĘ

10 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Virš \$17,000 metams pajamų. Pirkėjui su 24 tūkstančiais galima paskola.

4½ KAMBARIŲ 15 m. modernus mūras. Platus lotas. Laisvas užimti. Marquette Parke. \$22,500.

2 BUTŲ MŪRAS. Mūro garažas. 50 pėdų lotas. Puikus namas. Graži apylinkė. 67-ta ir Kedzie. \$37,500.

4½ KAMBARIŲ 16 m. mūras ir garažas. Našle atiduoda už \$15,000.

2 BUTŲ MŪRAS ir 3 kambariai beismante, garažas, arti mūsų ofiso. \$28,500.

LIUKSUS 2 BUTŲ MŪRAS, 2 po 6, atskiri šildymai. Mūro garažas. Blokas nuo parko. Kaina apytikrėms ir pasitarus.

6 KAMBARIŲ MŪRAS arti 71-mos ir parko. Platus lotas. Garažas. — \$17,500.

5 KAMBARIŲ CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas beismantas. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim raktą. Arti mūro. \$29,000.

2 BUTŲ MEDINIS 1½ aukšto namas. 50' lotas. Naujas gazu šildymas. Garažas. Marquette Parke. \$15,500.

ISNUOMOTAS 2 BUTŲ MŪRAS — 2 po 5. Atskiri gazu šildymai, 2 blokas nuo Marquette parko. Reikia savininko. \$26,600.

PUIKUS MŪRO NAMAS ant plataus loto, 2 butai, Gražūs 6 kambarių viršų ir 3 kambarių butas sausam beismante. Garažas, arti parko. \$21,900.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS

DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D Ė M Ė Š I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$112 metams automobilio Liability apdraudimas.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 SO. ASHLAND AVE.

523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Beto drosim ir liudijami vertimai

pildomi pilietybės pareiškimai ir ktoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nuda-

žomi. Darbas atliekamas sąžiningai

ir gerai, prityrusiu darbininku.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbaškauskas, sav.

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vėjais.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vėjų kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išsivys, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusel metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, viename mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, viename mėn. — 2.50, Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.